

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 oktober 2016

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot opheffing van hoofdstuk III, afdeling 3, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wat betreft de invordering door middel van dwangbevel door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, en tot wijziging van de wet van 24 februari 2003 betreffende de modernisering van het beheer van de sociale zekerheid en betreffende de elektronische communicatie tussen ondernemingen en de federale overheid

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Catherine FONCK**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	4
A. Vragen en opmerkingen van de leden	4
B. Antwoorden van de minister	6
C. Replieken van de leden	9
D. Bijkomende antwoorden van de minister.....	10
III. Artikelsgewijze bespreking.....	10
IV. Stemmingen	11

Zie:

Doc 54 **2082/ (2016/2017):**

001: Wetsontwerp.
002: Amendement.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 octobre 2016

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et abrogeant le chapitre III, section 3, de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, en ce qui concerne le recouvrement par voie de contrainte par l'Office national de sécurité sociale, et modifiant la loi du 24 février 2003 concernant la modernisation de la gestion de la sécurité sociale et concernant la communication électronique entre des entreprises et l'autorité fédérale

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR
MME **Catherine FONCK**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	4
A. Questions et observations des membres	4
B. Réponses de la ministre	6
C. Répliques des membres	9
D. Réponses supplémentaires du ministre	10
III. Discussion des articles.....	10
IV. Votes.....	11

Voir:

Doc 54 **2082/ (2016/2017):**

001: Projet de loi.
002: Amendement.

4927

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Vincent Van Quickenborne

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Zuhal Demir, Daphné Dumery, Wouter Raskin, Jan Spooren
PS	Frédéric Daerden, Jean-Marc Delizée, Eric Massin
MR	Sybille de Coster-Bauchau, David Clarinval, Stéphanie Thoron
CD&V	Nahima Lanjri, Stefaan Vercamer
Open Vld	Egbert Lachaert, Vincent Van Quickenborne
sp.a	Meryame Kitir
Ecolo-Groen	Evita Willaert
cdH	Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Peter De Roover, Rita Gantois, Werner Janssen, Goedele Uyttersprot, Valerie Van Peel
Emir Kir, Laurette Onkelinx, Daniel Senesael, Fabienne Winckel
Olivier Chastel, Gilles Foret, Richard Miller, Damien Thiéry
Sonja Becq, Franky Demon, Jef Van den Bergh
Dirk Janssens, Sabien Lahaye-Battheu, Ine Somers
Karin Jiroflée, Karin Temmerman
Anne Dedry, Georges Gilkinet
Michel de Lamotte, Isabelle Poncelet

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

PTB-GO!	Raoul Hedebouw
DéFI	Véronique Caprasse
PP	Aldo Carcaci

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel : publicaties@lachambre.be
<i>De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier</i>	<i>Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC</i>

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 19 oktober 2016.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, geeft aan dat de regering in het kader van het Justitieplan heeft beslist dat de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) het dwangbevel veralgemeend zal moeten toepassen. Momenteel geldt bij niet-betaling de dagvaarding voor de arbeidsrechtbank als standaardprocedure. De RSZ grijpt alleen naar dagvaarding terug in bijzondere situaties, bijvoorbeeld als er gevaar bestaat voor betalingsfraude.

Het dwangbevel zal echter niet op een ongenueanceerde manier worden ingevoerd. De vaststelling dat de meeste rechtszaken die door de RSZ aanhangig worden gemaakt, aanleiding geven tot een gerechtelijk afbetalingsplan impliceert dat ook het administratieve proces moet worden verbeterd. Als een werkgever immers betalingsmoeilijkheden ondervindt en daarom aan de rechtbank een afbetalingsplan vraagt, spreekt het voor zich dat hij bij ontvangst van een dwangbevel daartegen voor de rechtbank verzet aantekent om zo opnieuw het voordeel van een afbetalingsplan te verkrijgen.

De ongenueanceerde veralgemening van het dwangbevel zou tot gevolg kunnen hebben dat het aantal rechtszaken over de RSZ-bijdragen niet significant daalt. Het is dus verkieslijk een werkgever die met tijdelijke betalingsmoeilijkheden kampt niet direct het mes op de keel te zetten, maar hem enige armslag te laten middels een administratief afbetalingsplan.

De veralgemening van het dwangbevel zal dus gepaard gaan met een versterking van het huidige systeem van administratieve afbetalingsplannen om te vermijden dat ondernemingen die te goeder trouw zijn, maar tijdelijke betalingsmoeilijkheden ondervinden, naar een faillissement worden geleid.

De regeling die vandaag reeds bestaat, voorziet in een machtiging aan de Koning om de voorwaarden en de wijze van vervolging bij een dwangbevel, evenals de eraan verbonden vervolgingskosten en de tenlastelegging ervan, te regelen. Met dit wetsontwerp is het mogelijk de gehele regelgeving in de wet te verankeren, wat de transparantie en de rechtszekerheid ten goede komt.

De veralgemening van het dwangbevel en (vooral) de versterking van de afbetalingsplannen zal tot een

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 19 octobre 2016.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Maggie De Block, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, explique que, dans le cadre du plan Justice, le gouvernement a décidé que l'Office national de sécurité sociale (ONSS) devra appliquer la contrainte de manière généralisée. Actuellement, la procédure standard en cas de non-paiement est la citation devant le tribunal du travail. L'ONSS n'a recours à la citation que lors de situations particulières, comme dans le cas d'un risque de fraude en matière de paiement.

La contrainte ne sera toutefois pas introduite sans discernement. Il se déduit en outre du constat que la plupart des actions en justice intentées par l'ONSS aboutissent à l'établissement de plans de paiement judiciaires qu'il convient également d'améliorer la procédure administrative. En effet, il va de soi que tout employeur qui éprouve des difficultés de paiement et qui a dès lors demandé un plan de paiement au tribunal fera opposition devant le tribunal lorsqu'il recevra une contrainte afin de récupérer l'avantage dudit plan de paiement.

La généralisation sans discernement de la contrainte pourrait ainsi avoir comme conséquence que le nombre d'affaires en justice concernant les cotisations de l'ONSS ne diminue pas de manière significative. Il est donc préférable de ne pas mettre directement le couteau sur la gorge de l'employeur confronté à des difficultés de paiement temporaires, mais de lui laisser une marge de manœuvre au moyen d'un plan de remboursement administratif.

La généralisation de la contrainte s'accompagnera dès lors d'un renforcement du régime actuel des plans de remboursement administratif afin d'éviter la mise en faillite d'entreprises de bonne foi qui éprouvent néanmoins des difficultés de paiement temporaires.

Le dispositif actuel habilite le Roi à régler les conditions et le mode de poursuite par voie de contrainte ainsi que les frais de poursuite y afférents, et leur mise à charge. Ce projet de loi permet un ancrage de l'ensemble de la réglementation dans la loi, ce qui est profitable à la transparence et à la sécurité juridique.

Dès lors que la généralisation de l'utilisation de la contrainte et (surtout) le renforcement du recours aux

toename van het aantal aangetekende zendingen leiden. Daarom voorziet het voorliggend wetsontwerp ook in de verzending van elektronische aangetekende zendingen in de hele sector van de sociale zekerheid, wat op technisch vlak gebeurt door middel van de *e-box*.

Om te voorkomen dat een werkgever plots met een beslag wordt geconfronteerd omdat hij geen acht heeft geslagen op zijn *e-box*, wordt een gefaseerde inwerkingtreding in uitzicht gesteld. De *timing* van de aangetekende zendingen via de *e-box* zal worden bepaald bij een koninklijk besluit, waarover het beheerscomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid advies zal moeten uitbrengen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Eric Massin (PS) gaat in beginsel akkoord met het uitgangspunt dat sommen die aan de RSZ verschuldigd zijn zo integraal en eenvoudig mogelijk moeten worden geïnd. Arbeidsrechtbanken besteden gemiddeld een of twee zittingen per maand aan dergelijke rechtszaken, waarbij de schuldenaars in de meeste gevallen afwezig blijven. Door een beperking van de gerechtelijke behandeling van dergelijke zaken wordt op een meer oordeelkundige manier gebruik gemaakt van de schaarse middelen van het justitiële apparaat, maar de vervanging van de justitiële weg door de inning door middel van een dwangbevel is enkel aanvaardbaar als in hoofde van de schuldenaars alle waarborgen worden gevrijwaard, in het bijzonder als een dwangbevel niet wordt opgelegd door een overheid, maar door een parastatale.

De spreker formuleert vervolgens enkele specifieke bezwaren tegen de concrete modaliteiten van het wetsontwerp:

— het dwangbevel zal worden afgeleverd door een gerechtsdeurwaarder of een concessiehouder. De beperking van de bevoegdheid tot een gerechtsdeurwaarder, die een professionele deontologie in acht moet nemen, zou bijkomende waarborgen voor een correcte afhandeling opleveren;

— gegevens van persoonlijke aard moeten met respect voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden behandeld. Daarom is het betreurenswaardig dat de regering niet tegemoet lijkt te zijn gekomen aan de suggestie van de Raad van State om over het wetsontwerp vooraf het advies in te winnen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

plans de paiement entraînera une augmentation du nombre d'envois recommandés, le projet de loi à l'examen prévoit aussi que ces envois s'effectueront par voie électronique dans tout le secteur de la sécurité sociale, ce qui se traduira, sur le plan technique, par l'utilisation d'une *e-box*.

Afin d'éviter qu'un employeur soit soudainement confronté à une saisie parce qu'il n'a pas prêté attention à sa *e-box*, une entrée en vigueur en phases est prévue. Le timing des envois recommandés au moyen de l'*e-box* sera fixé par un arrêté royal, sur lequel le comité de gestion de la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale devra donner son avis.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Eric Massin (PS) souscrit en théorie au principe selon lequel les sommes dues à l'ONSS doivent être recouvrées le plus intégralement et le plus facilement possible. Les tribunaux du travail consacrent en moyenne à ce type de dossiers une ou deux audiences par mois, auxquelles les débiteurs ne se présentent généralement pas. En limitant le traitement judiciaire de ces dossiers, on utilise de manière plus judicieuse les maigres moyens de l'appareil judiciaire, mais le remplacement de la voie judiciaire par le recouvrement par voie de contrainte n'est acceptable que si toutes les garanties sont préservées dans le chef des débiteurs, en particulier lorsque la contrainte n'est pas délivrée par une autorité, mais par un parastatal.

L'intervenant formule ensuite quelques objections précises à l'encontre des modalités concrètes du projet de loi:

— la contrainte sera délivrée par un huissier de justice ou un concessionnaire. Le fait de réserver cette compétence à l'huissier de justice, qui doit respecter une déontologie professionnelle, fournirait des garanties supplémentaires quant au traitement correct du dossier;

— les données à caractère personnel doivent être traitées dans le respect de la protection de la vie privée. Il est dès lors regrettable que le gouvernement ne semble pas avoir suivi la suggestion du Conseil d'État, qui recommande de recueillir au préalable l'avis de la Commission de la protection de la vie privée sur le projet de loi;

— de lijst van persoonsgegevens wordt niet op een strikte wijze afgebakend doordat gekozen wordt voor een opsomming die niet limitatief is (“Het betreft gegevens zoals onder meer ...”), waardoor de RSZ gegevens die niet in het wetsontwerp worden vermeld aan de gerechtsdeurwaarder en de concessiehouder kan meedelen.

De heer David Clarinval (MR) onderschrijft de doelstelling om de RSZ toe te laten om vlotter tot de invordering van schuldvorderingen over te gaan. Het dwangbevel is een doeltreffend wapen, dat op een weloverwogen wijze moet worden aangewend.

De spreker kent gevallen van kleine ondernemingen die te goeder trouw zijn, maar door een kleine nalatigheid in de problemen komen door invorderingen van de RSZ die worden verhoogd met verwijlinteressen en invorderingskosten. Zij kunnen de strenge benadering van de RSZ tot nu toe enkel laten matigen door een vonnis van de arbeidsrechtbank, die de mogelijkheid heeft om de gevolgen van de nalatigheid te beperken.

Een andere reden voor bezorgdheid is het gebruik van het instrument van de *e-box*, die slechts door 50 % van de ondernemingen werd geactiveerd en door kleine bedrijven die ze wel hebben geactiveerd zelden wordt geraadpleegd. Het strekt daarom tot aanbeveling dat de *e-box* beter bekend wordt gemaakt en dat een dwangbevel gelijktijdig op een andere manier wordt bekendgemaakt (door een brief of een e-mail).

Welke instanties en personen komen in aanmerking om concessiehouder te worden? Is er geen risico van verwarring? Hoe zullen zij worden gekozen?

Hoeveel bijkomende inkomsten voor de RSZ verwacht de minister als gevolg van de invoering van het dwangbevel?

De heer Egbert Lachaert (Open Vld) kan zich vinden in de strekking van het wetsontwerp, maar vraagt dat de mogelijkheid tot matiging van de gevolgen van nalatigheid, in het bijzonder in hoofde van kleine ondernemingen, ook na de invoering van het dwangbevel behouden blijft. Verder plaatst hij vraagtekens bij de overdreven rigoureuze wijze waarop de regels worden toegepast door sommige gerechtsdeurwaarders, waardoor de invoering van een dwangbevel nieuwe vragen oproept.

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) is voorstander van een meer efficiënte invordering van de sociale schulden. Volgens de spreker is het voorts een positieve zaak dat de werklast van de arbeidsrechtbanken wordt

— la liste des données à caractère personnel n'est pas définie de manière stricte étant donné que l'on opte pour une énumération non limitative (“Il s'agit des données telles que, entre autres ...”), ce qui permet à l'ONSS de transmettre à l'huissier de justice ou au concessionnaire des données qui ne sont pas mentionnées dans le projet de loi.

M. David Clarinval (MR) souscrit à l'objet qui consiste à permettre à l'ONSS de recouvrer plus efficacement les dettes sociales. La contrainte est une arme efficace qu'il faut utiliser de manière bien réfléchie.

L'intervenant connaît des cas de petites entreprises qui sont de bonne foi mais qui, en raison d'une petite négligence, sont mises en difficulté par les recouvrements de l'ONSS majorés d'intérêts de retard et de frais de recouvrement. Le seul moyen dont elles disposent actuellement est de saisir le tribunal du travail pour modérer la sévérité de l'approche de l'ONSS, le tribunal ayant la possibilité de limiter les conséquences de la négligence.

L'utilisation de l'instrument que constitue l'*e-box* qui n'a été mise en service que par 50 % des entreprises et qui n'est que rarement consultée par les petites entreprises qui l'ont effectivement activée est une autre source d'inquiétude. Il serait dès lors souhaitable de mieux faire connaître l'*e-box* et d'annoncer aussi la contrainte par une autre voie (par un courrier ou un e-mail).

Quelles instances et quelles personnes entrent en considération pour devenir concessionnaire? N'y a-t-il pas de risque de confusion? Comment seront-elles choisies?

Quel est le montant des revenus supplémentaires pour l'ONSS que la ministre attend de l'introduction de la contrainte?

M. Egbert Lachaert (Open Vld) approuve la teneur du projet de loi mais demande que la possibilité de modération des conséquences de la négligence, en particulier dans le chef de petites entreprises, soit maintenue également après l'introduction de la contrainte. Il se pose en outre des questions à propos de l'extrême rigueur avec laquelle certains huissiers appliquent les règles. Par conséquent, l'introduction d'une astreinte soulève de nouvelles questions.

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) est favorable à un recouvrement plus efficace des dettes sociales et estime qu'il est positif de décharger les tribunaux du travail qui doivent siéger aujourd'hui pour rendre des

verminderd, want op de zittingen van die rechtbanken worden thans vaak vrij 'mechanisch' vonnissen geveld over sociale schulden. De tijd die de arbeidsrechtbanken daar niet langer aan moeten besteden, kunnen ze gebruiken voor nuttiger taken.

In het verlengde van de opmerkingen van zijn collega's vraagt de spreker aandacht voor enkele aspecten waar oog voor moet zijn om de in uitzicht gestelde regeling ook billijk en doeltreffend te maken:

— schuldenaars dienen adequaat en tijdig te worden geïnformeerd over de risico's die ze lopen wanneer ze hun sociale schulden niet betalen; aldus kan in sommige gevallen een faillissement worden voorkomen, aangezien de betrokkenen tot een positieve reactie kunnen worden aangezet;

— de beslissingen van de RSZ tot invordering bij dwangbevel moeten kunnen worden betwist, want de schuldenaars moeten nog altijd verhaal kunnen uitoefenen, ofschoon met deze regeling de zaken niet langer voor een rechtbank worden behandeld;

— de procedure van het dwangbevel moet onmiddellijk worden stopgezet wanneer een onderneming spontaan overgaat tot de betaling van sociale schulden.

De spreker heeft anderzijds wel vragen omtrent de mogelijkheid om een dwangbevel te laten uitvoeren door een concessiehouder; met een dergelijke bevoegdheidsoverdracht dreigt immers een privatisering van de gerechtelijke of regelgevende opdrachten, hetgeen niet echt aanvaardbaar is. Aan welke voorwaarden moeten de concessiehouders voldoen? Hoeveel zal de uitvoering van die opdrachten kosten? Welke bijkomende ontvangsten zal de invoering van het dwangbevel overigens genereren, en hoe staan die ontvangsten in verhouding tot de bijkomende kosten om concessiehouders in te schakelen?

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) stelt dat sociale schulden nu reeds door middel van een dwangbevel kunnen worden geïnd op grond van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Waarom wordt er nu voor geopteerd om die bestaande mogelijkheid wettelijk te verankeren, zonder dat er op het eerste gezicht concrete veranderingen voor de ondernemingen zullen zijn? Is die keuze ingegeven door problemen op het terrein? Werden de werkgeversorganisaties over de hervorming geraadpleegd?

jugements sur des dettes sociales de manière relativement mécanique. Le temps ainsi gagné leur permettra de se concentrer sur des missions plus utiles.

Dans le prolongement des observations formulées par ses collègues, l'intervenant tient à attirer l'attention sur plusieurs points à prendre en compte pour que le nouveau système soit juste et efficace:

— il est important que les débiteurs soient informés de façon adéquate et en temps utile du risque qu'ils encourent en cas de non-paiement de leur dette, ce qui permettra dans certains cas d'éviter une faillite en provoquant une réaction utile;

— la décision de l'ONSS de procéder au recouvrement par voie de contrainte doit pouvoir être contestée. Une voie de recours doit subsister pour les débiteurs malgré le fait de ne plus passer par un tribunal;

— il doit être mis fin immédiatement à la procédure de contrainte dès que l'entreprise paie spontanément ses dettes sociales.

Par contre, l'orateur s'interroge sur la possibilité de confier à un concessionnaire la tâche d'exécuter la contrainte. Cette délégation comporte un risque de privatisation des missions judiciaires ou réglementaires, ce qui est peu acceptable. Quelles conditions les concessionnaires devront-ils remplir? Quel sera le coût de cette mission? Par ailleurs, quelles recettes supplémentaires l'instauration de la contrainte générera-t-elle et quel sera le ratio entre celles-ci et les coûts supplémentaires par le recours à des concessionnaires?

Mme Catherine Fonck (cdH) fait observer que le recouvrement des dettes sociales par voie de contrainte est déjà prévu à l'heure actuelle par l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. Pourquoi vouloir aujourd'hui inscrire cette possibilité dans une loi, alors qu'à première vue, cet ancrage légal n'entraînera pas de changements concrets pour les entreprises? Ce choix est-il guidé par des problèmes rencontrés sur le terrain? Les organisations patronales ont-elles été consultées sur la réforme?

Heeft de regering over het wetsontwerp het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingewonnen, zoals in het advies van de Raad van State wordt aanbevolen?

B. Antwoorden van de minister

Mevrouw Maggie De Block, minister van Sociale zaken en Volksgezondheid, stelt dat het dwangbevel steeds door een gerechtsdeurwaarder zal moeten worden opgelegd. De procedure die tot de aanwijzing van de concessiehouder zal leiden (met een verdeling van de opdrachten), is nog lopend.

De opdracht van de concessiehouder blijft beperkt tot de organisatie en het beheer van het digitaal platform en staat dus los van de effectieve inning van schuldvorderingen. Bovendien dient de concessiehouder een machtiging te krijgen van het bevoegde sectoraal comité vooraleer hij inzage kan krijgen van de persoonsgegevens van schuldenaars.

Het dwangbevel kon tot dusver worden opgelegd op grond van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Om redenen van transparantie en rechtszekerheid wordt nu geopteerd voor een wettelijke verankering van het geheel van de regelgeving.

Het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd ingewonnen en uitgebracht op 13 oktober 2016; het verslag van het advies werd nog niet gepubliceerd op de website van de Commissie. De werkgeversorganisaties en het beheerscomité van de sociale zekerheid werden eveneens om advies verzocht; zij hebben zich akkoord verklaard met het wetsontwerp, maar hebben wel aangedrongen op een goede begeleiding van ondernemingen, onder meer wat het gebruik van de *e-box* betreft. De regering komt tegemoet aan die aanbeveling door op gefaseerde wijze te werk te gaan en door bij elke nieuwe stap waarbij een instelling wordt betrokken vooraf het beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid te raadplegen en de beslissing in een koninklijk besluit op te nemen.

Beslissingen over de inning van sociale schulden zullen aan de werkgever via de *e-box* worden meegedeeld; de werkgever kan in de *e-box* eveneens een mailadres activeren, zodat hij ook op dat mailadres op de hoogte wordt gebracht, waardoor het risico dat hij niet op de hoogte is kleiner wordt. Hij kan bovendien de keuze maken tussen de *e-box* en kennisgeving per brief.

Le gouvernement a-t-il recueilli l'avis de la Commission de la protection de la vie privée au sujet du projet de loi à l'examen, ainsi que l'avait recommandé le Conseil d'État?

B. Réponses de la ministre

Mme Maggie De Block, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, indique que la contrainte devra toujours être imposée par un huissier de justice. La procédure de désignation d'un concessionnaire (qui prévoit une répartition des missions) est encore en cours.

La mission du concessionnaire se limite à l'organisation et à la gestion de la plateforme numérique. Elle est donc séparée du recouvrement effectif des créances. Le concessionnaire doit de surcroît être habilité par le comité sectoriel compétent avant de pouvoir accéder aux données personnelles des débiteurs.

Jusqu'à présent, la contrainte pouvait être imposée en vertu de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. Pour des raisons de transparence et de sécurité juridique, il est désormais opté pour un ancrage légal de l'ensemble de la réglementation.

La Commission de la protection de la vie privée a été consultée et elle a formulé son avis le 13 octobre 2016; le rapport de l'avis n'a pas encore été publié sur le site internet de la Commission. Les avis des organisations patronales et du comité de gestion de la sécurité sociale ont également été sollicités; ils ont marqué leur accord sur le projet de loi, tout en réclamant instamment un accompagnement correct des entreprises, notamment en ce qui concerne l'utilisation de l'*e-box*. Le gouvernement répond à cette recommandation en procédant de manière progressive. Il consultera le comité de gestion de la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale préalablement à chaque nouvelle étape impliquant une institution, et fera figurer la décision dans un arrêté royal.

Les décisions relatives au recouvrement des dettes sociales seront communiquées à l'employeur par l'intermédiaire de l'*e-box*; l'employeur peut également activer une adresse de courrier électronique dans l'*e-box*, ce qui lui permet d'être aussi informé à cette adresse, afin de réduire le risque qu'il ne soit pas au courant. Il peut en outre choisir entre l'*e-box* et la notification par courrier.

Een dwangbevel kan wel degelijk worden betwist:

— als de RSZ reeds ambtshalve is tussengekomen, wordt de werkgever daarvan op de hoogte gebracht met een aangetekende brief. Hij heeft dan de mogelijkheid om de beslissing administratief te betwisten, wat aanleiding geeft tot de opschorting van de invordering, tenzij er sprake is van manifeste fraude of het risico van verjaring van de schulden bestaat;

— als er geen betwisting is, gaat de RSZ over tot administratieve invordering van de schulden. Als de werkgever niet betaalt, ontvangt hij een aanmaning. Als hij daarna nog niet betaalt en met de RSZ ook geen afbetalingsplan afspreekt, dan zal de RSZ een dwangbevel opstellen, waartegen nog steeds beroep kan worden ingesteld bij de arbeidsrechtbank.

De opsomming van persoonsgegevens in artikel 4, § 8 is niet exhaustief. Alle vandaag pertinente gegevens worden expliciet opgesomd, maar in de toekomst moeten zonder wetswijziging nog bijkomende gegevens kunnen worden toegevoegd als dat noodzakelijk is wegens een wijziging van regels of door technologische evoluties. In dat geval moet wel de instemming worden verkregen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of het betrokken sectoraal comité. De gegevens waar gerechtsdeurwaarders in het kader van hun opdrachten toegang toe hebben worden bovendien in het Gerechtelijk Wetboek opgenomen. De kosten voor de ontwikkeling en het beheer van het platform kunnen nog niet worden becijferd omdat de procedure van toewijzing van de concessieovereenkomst nog loopt.

De kosten verbonden aan de veralgemeende invoering van een dwangbevel voor sociale schulden werden door een beslissing van de Ministerraad van 18 december 2015 opgenomen in de lijst met prioritaire investeringen van de openbare instellingen van sociale zekerheid voor de periode 2016-2018 en worden geraamd op 2,6 miljoen euro; er wordt een *return on investment* van 5,3 miljoen euro verwacht door een snellere inning en activering van afbetalingsplannen.

Wat de kosten voor de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder betreft, zijn de gemeenrechtelijke regels van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing. De ontwikkeling van een platform laat toe om de kosten te monitoren en te beheersen, onder meer door elektronische communicatie en de aanwijzing van een gerechtsdeurwaarder uit de streek van de schuldenaar (wat de verplaatsingskosten beperkt). De kosten voor het betekenen van een dwangbevel zijn dezelfde als de kosten van de betekening van een gerechtelijke beslissing, maar de kosten die met de dagvaarding samenhangen

La contrainte peut bel et bien être contestée:

— lorsque l'ONSS est déjà intervenu d'office, l'employeur en est informé par un envoi recommandé. Dans ce cas, il a la possibilité de contester administrativement la décision, ce qui entraînera une suspension du recouvrement, à moins qu'il ne soit question de fraude manifeste ou que les dettes risquent d'être prescrites;

— en l'absence de contestation, l'ONSS procède au recouvrement administratif des dettes. Si l'employeur de paie pas, il recevra une mise en demeure. S'il ne paie toujours pas et qu'il ne convient pas d'un plan de paiement avec l'ONSS, celui-ci rédigera une contrainte qui pourra encore faire l'objet d'un recours devant le tribunal du travail.

L'énumération des données personnelles figurant à l'article 4, § 8, n'est pas exhaustive. Toutes les données actuellement pertinentes sont explicitement énumérées, mais si une modification des règles ou des évolutions technologiques l'imposent, la liste doit pouvoir être complétée à l'avenir par d'autres données sans modification de loi. Dans ce cas, l'assentiment de la Commission de la protection de la vie privée ou du comité sectoriel concerné est toutefois requis. Les données auxquelles les huissiers de justice ont accès dans le cadre de leurs missions sont en outre inscrites dans le Code judiciaire. Les coûts afférents au développement et à la gestion de la plateforme ne peuvent encore être chiffrés, dès lors que la procédure d'attribution du contrat de concession est toujours en cours.

Les coûts liés à la généralisation de la contrainte pour les dettes sociales ont été inscrits, par décision du Conseil des ministres du 18 décembre 2015, sur la liste des investissements prioritaires des institutions publiques de sécurité sociale pour la période 2016-2018 et sont estimés à 2,6 millions d'euros; on s'attend à un retour sur investissement de 5,3 millions d'euros à la faveur d'une perception et d'une activation des plans de paiement accélérées.

S'agissant des frais liés à l'intervention d'un huissier de justice, ce sont les règles de droit commun du Code judiciaire qui sont applicables. Le développement d'une plate-forme permettra d'assurer le suivi des coûts et de les maîtriser, notamment par le biais des communications électroniques et de la désignation d'un huissier de justice de la région du débiteur (ce qui limitera les frais de déplacement). Le coût de la signification d'une contrainte est le même que celui de la signification d'une décision judiciaire, mais les frais liés à l'assignation sont évités grâce à l'instauration de la contrainte.

worden door de invoering van het dwangbevel vermeden. Het dwangbevel zal leiden tot snellere inning, al dan niet op basis van een afbetalingsplan, waardoor ook de verwijlinteressen worden beperkt.

De minister zal in een brief aan haar collega bevoegd voor Justitie erop aandringen dat beroepen tegen een dwangbevel die op regelmatige wijze worden ingesteld binnen een redelijke termijn worden behandeld en dat een correcte naleving door de gerechtsdeurwaarders wordt opgevolgd. Dat probleem zou kunnen worden verholpen door een aanpassing van bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

De procedure van het dwangbevel kan steeds worden stopgezet in geval van betaling van de schulden.

C. Replieken van de leden

De heer Eric Massin (PS) uit zijn verbazing over het feit dat de procedure voor aanwijzing van de concessiehouder reeds opgestart is, terwijl de wettelijke basis nog niet bestaat. Wellicht weet de minister dan ook al aan wie de concessie zal worden toegewezen?

De kostprijs van dagvaarding voor de rechtbank verdwijnt, maar de kostprijs van het dwangbevel zal ten laste komen van de concessiehouder, die ze zal doorrekenen aan de schuldenaar. Zullen die met het dwangbevel verbonden kosten hoger of lager uitvallen dan die voor een dagvaarding?

Kan de commissie inzage krijgen van het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vooraleer zij over het wetsontwerp stemt?

De spreker is er voorstander van dat de lijst van persoonsgegevens die toegankelijk zijn voor de concessiehouder wettelijk wordt verankerd. Als voor een latere toevoeging van gegevens een voorafgaand advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of een sectoraal comité vereist zal zijn, zoals de minister aankondigt, zou die regel het best expliciet in de wet worden opgenomen of kan de aanneming van een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad verplicht worden gesteld. Indien dergelijke vermelding niet wordt opgenomen, kondigt de spreker aan niet zijn goedkeuring aan het wetsontwerp te zullen geven.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) bevestigt dat het lang kan duren vooraleer rechtszaken bij de arbeidsrechtbank worden behandeld, in veel gevallen twee jaar of langer. Een brief aan de minister van Justitie zal niet volstaan om dat probleem op te lossen; bijkomende investeringen in Justitie zullen daarvoor nodig zijn.

La contrainte permettra d'accélérer la perception, sur la base d'un plan de paiement ou non, ce qui limitera également les intérêts de retard.

Dans un courrier qu'elle adressera à son collègue de la Justice, la ministre soulignera la nécessité de traiter dans un délai raisonnable les recours contre une contrainte décernée régulièrement et précisera que le respect des règles par les huissiers de justice fera l'objet d'un suivi. On pourrait remédier à ce problème en modifiant des dispositions du Code judiciaire.

La procédure de la contrainte peut toujours être arrêtée en cas de paiement des dettes.

C. Répliques des membres

M. Eric Massin (PS) s'étonne que la procédure de désignation du concessionnaire a déjà été lancée, alors que la base légale n'existe pas encore. Peut-être la ministre sait-elle dès lors déjà à qui la concession sera attribuée?

Le coût de l'assignation au tribunal disparaît, mais le coût de la contrainte sera à la charge du concessionnaire, qui le facturera au débiteur. Ces frais liés à la contrainte seront-ils plus ou moins élevés que ceux liés à une assignation?

La commission peut-elle consulter l'avis de la Commission de la protection de la vie privée avant de se prononcer sur le projet de loi à l'examen?

L'intervenant est favorable à une inscription dans la loi de la liste des données à caractère personnel accessibles au concessionnaire. Si, comme l'a annoncé la ministre, un avis préalable de la Commission de la protection de la vie privée ou d'un comité sectoriel est nécessaire en cas d'ajout ultérieur de données, il serait préférable de préciser explicitement cette règle dans la loi ou d'imposer l'adoption d'un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Si ce point n'est pas inscrit dans la loi, l'intervenant annonce qu'il ne soutiendra pas le projet de loi.

Mme Catherine Fonck (cdH) confirme que cela peut durer longtemps, souvent deux ans ou plus, avant qu'une affaire judiciaire soit traitée au tribunal du travail. Une lettre au ministre de la Justice ne suffira pas pour résoudre ce problème; il sera nécessaire d'investir davantage dans la Justice.

D. Bijkomende antwoorden van de minister

De minister heeft de procedure voor aanwijzing van de concessiehouder reeds opgestart om sneller vooruitgang te kunnen boeken. De aanwijzing zal pas kunnen gebeuren na aanneming van het wetsontwerp. Als het wetsontwerp zou worden verworpen, zal de procedure worden stopgezet.

De regels met betrekking tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zijn automatisch en integraal van toepassing. Het heeft geen meerwaarde om dat uitgangspunt in elke wet te herhalen.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Art. 1 tot 3

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 4

Amendement nr. 1 (DOC 54 2082/002) wordt ingediend door mevrouw Catherine Fonck. Het strekt tot de vervanging in § 5, tweede lid van de woorden “vijftien dagen” door “een maand”.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) stelt vast dat bedrijven zullen beschikken over een termijn van 15 dagen om sociale schulden te betwisten, wat voor kleine ondernemingen met een beperkte administratieve capaciteit te kort is. De termijn om verzet aan te tekenen kan ook van belang zijn voor de totstandkoming van een dading die haalbaar en wenselijk is. Het amendement strekt ertoe om de geldende termijn van een maand voor de zelfstandigen ook toepasselijk te maken voor de ondernemingen, die daardoor ook meer tijd hebben om aan een oplossing voor hun problemen te werken.

De minister wijst op het feit dat de termijn van 15 dagen wordt voorafgegaan door een periode van drie maanden waarin de RSZ reeds drie maal met de betrokken werkgevers contact heeft opgenomen. Ook hebben de werkgeversorganisaties niet aangedrongen op een verlenging van de termijn tot een maand en is er een onderscheid tussen zelfstandigen, die enkel voor zichzelf sociale bijdragen betalen, en ondernemingen, die de sociale bijdragen voor hun personeelsleden moeten betalen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) handhaaft haar stelling dat het onderscheid tussen zelfstandigen en zeer kleine ondernemingen niet gerechtvaardigd is.

D. Réponses supplémentaires de la ministre

Le ministre a déjà lancé la procédure de désignation du concessionnaire en vue d'accélérer les choses. La désignation ne pourra avoir lieu qu'après l'adoption du projet de loi. Si ce dernier est rejeté, il sera mis fin à la procédure.

Les règles relatives à la Commission de la protection de la vie privée et à la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale sont automatiques et intégralement d'application. Répéter ce principe de base dans chaque loi n'apporte rien.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES

Art. 1er à 3

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 4

Mme Catherine Fonck présente l'amendement n° 1 (DOC 54 2082/002) tendant à remplacer, dans le § 5, alinéa 2, les mots “les quinze jours” par les mots “le mois”.

Mme Catherine Fonck (cdH) observe que les entreprises disposeront d'un délai de quinze jours pour contester leurs dettes sociales mais que ce délai sera trop court pour les petites entreprises dont les ressources administratives sont limitées. Or, le délai d'opposition pourrait aussi jouer un rôle dans l'obtention d'une transaction réalisable et souhaitable. L'amendement à l'examen tend à appliquer aux entreprises un délai d'un mois comme pour les travailleurs indépendants. Cette modification donnerait également aux entreprises plus de temps pour surmonter leurs difficultés.

La ministre indique que le délai de quinze jours est précédé d'un délai de trois mois au cours duquel l'ONSS prend déjà contact à trois reprises avec les employeurs visés. De plus, les organisations représentant les employeurs n'ont pas demandé que ce délai soit porté à un mois, et il convient de distinguer, à cet égard, la situation des travailleurs indépendants, qui ne paient des cotisations sociales que pour eux-mêmes, de la situation des entreprises, qui doivent payer les cotisations sociales de leur personnel.

Mme Catherine Fonck (cdH) maintient que la distinction entre les travailleurs indépendants et les très petites entreprises ne se justifie pas.

Art. 5 tot 7

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

IV. — STEMMINGEN

Art. 1 tot 3

De artikelen 1 tot 3 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 4

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Artikel 4 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 5

Artikel 5 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 6 en 7

De artikelen 6 en 7 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

*
* *

Het geheel van het wetsontwerp, met inbegrip van een aantal wetgevingstechnische en taalkundige verbeteringen, wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

De rapporteur,

Catherine
FONCK

De voorzitter,

Vincent
VAN QUICKENBORNE

Bepalingen die uitvoeringsmaatregelen vergen (art. 78, 2, van het Reglement van de Kamer):

— met toepassing van artikel 105 van de Grondwet: art. 5;

— met toepassing van artikel 108 van de Grondwet: *nihil*.

Art. 5 à 7

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

IV. — VOTES

Art. 1er à 3

Les articles 1er à 3 sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 4

L'amendement n° 1 est rejeté par 9 voix contre 2.

L'article 4 est adopté par 9 voix et 2 abstentions.

Art. 5

L'article 5 est adopté par 10 voix et une abstention.

Art. 6 et 7

Les articles 6 en 7 sont successivement adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été corrigé sur les plans légistique et linguistique, est adopté par 9 voix et 2 abstentions.

Le rapporteur,

Catherine
FONCK

Le président,

Vincent
VAN QUICKENBORNE

Dispositions qui nécessitent une mesure d'exécution (art. 78, 2, du Règlement de la Chambre):

— en application de l'article 105 de la Constitution: art. 5;

— en application de l'article 108 de la Constitution: *nihil*.